

DEFİNE

SORU BANKASI

2

• Sınıf

MEB
BAĞLAM TEMELLİ
SORULARLA

• ALİ BİLGİN • MUSTAFA YILMAZ

SOSYAL BİLGİLER

BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

BECERİ TEMELLİ SORULAR

MERKEZİ SINAVLARA YÖNELİK NİTELİKLİ SORULAR

ÖĞRENME ÇIKTILARIYLA %100 UYUMLU TESTLER

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Mobil Kişilerle

Tamamı Video Çözümü

DEFINE

Soru Bankası

SOSYAL BİLGİLER

EDİTÖR

SEÇİL DEMİR GİRAY

YAZAR

ALİ BİLGİN

GRAFİK &
DİZGİ

BİLİM VE KÜLTÜR YAYINLARI

ADRES

BİLİM VE KÜLTÜR YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Ankara - Polatlı Kara Yolu 52. km Gazi Mah. Özgün Cad. No: 4

Temelli - Sincan / ANKARA

Tlf.: (312) 419 01 75

Faks: (312) 425 73 99

Yayıncı Sertifika No: 44325

BASKI

ÖZGÜN MATBAACILIK SAN. ve Tic. A.Ş.

Tlf.: (312) 645 19 10

Matbaa Sertifika No: 44327

© Her hakkı saklıdır ve Bilim ve Kültür Yayınları Ltd. Şti.'ye aittir. İçindeki şekil, yazı, resim ve grafikler, yayınevinin yazılı izni olmadan alınamaz; fotokopi, teksir, film şeklinde ve başka hiçbir şekilde çoğaltılamaz, basılamaz ve yayımlanamaz.

KİTABIMIZI TANIYALIM

Pusula

Kavrama Testi

Derse yönelik öğrenme çıktılarının edinilme düzeyini çoktan seçmeli test aracılığıyla belirlemeyi ve eksik öğrenme çıktılarının tespit edilip giderilmesini amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Ayrıca derse yönelik temel bilgilerin kazandırılması ve ANAHTAR testlerine hazırlanmayı amaçlamaktadır.

Derse yönelik öğrenme çıktılarının ve bunların gerektirdiği bilgilerin sınav düzeyinde sorulara uygulanmasını ve bu düzeydeki soruların çözümünde öğrencilerin kendi düzeylerini belirlemelerini amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Öğrenme çıktılarına dayalı bilgilerin pekişmesini ve öğrenmeyi DEFİNE testlerine hazırlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar

Çeşit Testi

Define

Beceri Temelli Test

Öğrenme çıktılarının gerektirdiği bilgilerin çok katmanlı ve daha üst düzey sorulara uygulanmasını ve bu türden sorular üzerinde muhakeme edilerek çözümlenmesini amaçlayan “beceri temelli ve bağlam temelli” sorulardan oluşmaktadır. Öğrencilerin hem sınavlarda tercih edilen yeni nesil soru türlerini tanıyıp deneyimlemelerini hem de sahip oldukları bilgi düzeyi ve yapısını üst düzeye çıkarmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

İÇİNDEKİLER

1. ÖĞRENME ALANI	BİRLİKTE YAŞAMAK	9
Gruplarda ve Sosyal Hayatta İletişiminin Önemi		10
Özel Gereksinimli Bireyler İçin Fırsat Eşitliği		24
Milli Meseleler Karşısında Türk Toplumunun Tutum ve Davranışları.....		40
2. ÖĞRENME ALANI	EVİMİZ DÜNYA	41
Küreselleşmenin İnsan Ve Toplum Hayatına Etkisi		42
Bölgesel Ve Küresel Sorunların Çözümünde Ülkemizin Rolü		50
3. ÖĞRENME ALANI	ORTAK MİRASIMIZ.....	59
Osmanlı Devleti'nin Cihan Devleti Hâline Gelmesini Sağlayan Politikalar		60
Osmanlı Devleti'nin Uygulamaya Koyduğu Yenilikler		76
Osmanlı Kültür ve Medeniyeti.....		90
4. ÖĞRENME ALANI	YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ	99
Türkiye Cumhuriyeti'nin Nitelikleri.....		100
Türkiye Cumhuriyeti'nin Yönetim Yapısı		110
Ülkemizde Demokrasinin Gelişimi.....		120
Demokrasinin Uygulanma Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar.....		130
5. ÖĞRENME ALANI	HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ	139
Millî Kalkınma Hamleleri (KAVRATAN)		140
Ekonomik Gelişmişlik ile Üretim, Dağıtım ve Tüketim Arasındaki Döngü (Kavratın)		152
6. ÖĞRENME ALANI	TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER....	165
Bilimsel Ve Teknolojik Gelişmelerin Gelecekteki Hayata Etkisi.....		166
Toplumsal Hayatta Karşılaşılabilecek Problemlere Çözüm Üretme		188
CEVAP ANAHTARI.....		197

1. ÖĞRENME ALANI

BİRLİKTE YAŞAMAK

ÖĞRENME ÇIKTILARI

- SB.7.1.1. Dâhil olduğu gruplarda ve sosyal hayatta etkili iletişimin önemini sorgulayabilmek
- SB.7.1.2. Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik fikir üretebilmek
- SB.7.1.3. Türk toplumunun millî meseleler karşısında gösterdiği tutum ve davranışlara ilişkin çıkarım yapabilmek

Pusula

Kavrama Testi

(Öğrenme Çıktısına Uygun Sorular)

Anahtar

Geçiş Testi

(Beceri Temelli Sorulara Geçiş)

Define

Beceri Temelli Test

(Beceri Temelli Sorular)

Define

Bağlam Temelli Test

(Bağlam Temelli Sorular)

1.

Mert

Berkan, boya kalemlerimi evde unuttum.

Ben akşamdan hazırlamıştım. Benim boya kalemlerim yanımda.

Berkan

Mert

O boya kalemlerini resim dersinde bana da vereceksin.

Hiç sanmıyorum.

Berkan

Bu diyaloga göre Berkan'ın Mert ile eşyalarını paylaşmamasının sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Mert'in arkadaşına karşı ön yargılı davranması
- B) Mert'in boya kalemlerini arkadaşından isterken jest ve mimiklere dikkat etmemesi
- C) Mert'in, arkadaşına karşı emir cümlesiyle hitap etmesi
- D) Mert'in isteğini dile getirirken ben dili kullanması

2.

Furkan, okulunun spor salonunda basketbol oynayan arkadaşlarının yanına gelerek; "Basketbolu çok severim. Ben de size katılabilir miyim?" dedi. Furkan karşı takımda oyuna katıldı. Oyun içinde Furkan bir çok kez denemesine rağmen isabetli atış yapamadı. Takım arkadaşı Serkan'ın, kısa boyluların basket atamayacağını söylemesi üzerine Furkan'ın morali bozuldu. Basket oynamaktan vazgeçip oradan ayrıldı.

Buna göre Serkan'ın, iletişimi olumsuz etkileyen;

- I. farklılıklara saygılı olmama,
- II. ön yargılı davranma,
- III. öğüt verme

davranışlarından hangilerini sergilediği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Bir gün, ormanın derinliklerinde tilki ile leylek karşılaşmış. Tilki, leyleği yemeğe davet etmiş. Ancak leylek masaya oturunca, tilkinin ona sadece çorba hazırladığını ve onu da düz bir tabakta ikram ettiğini fark etmiş. Zavallı leylek ne kadar uğraşırsa da uzun gagasıyla düz tabaktaki çorbadan bir türlü yiyememiş. Tilki durumun farkında olduğu için kıs kıs gülmekten kendini alamamış. Ertesi gün akşam olunca tilki, leyleğin kapısını çalmış. Leyleğin mutfağından gelen nefis et kokuları tilkinin ağzını sulandırmış. Kapıyı açan leylek, hemen misafirini masaya buyur etmiş. Mutfaktan mis kokulu etlerle masaya doğru yaklaşmış, ağzı dar, ince ve uzun kaplarda servis yapmış. Ancak tilki etleri bir türlü yiyememiş. Yemek boyunca uğraşmış, didinmiş ama bir lokma et bile geçmemiş boğazından. Leylek ise tüm etleri uzun gagasıyla afiyetle yemiştir.

İletişim açısından düşünüldüğünde leylek ile tilki arasındaki anlaşmazlığın sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sen dili kullanılması
- B) Empati kurulmaması
- C) Ön yargılı davranılması
- D) Dikkatsiz dinlenilmesi

4.

Çay ver: 2 TL
Çay gönder : 1. 75 TL
Çay versene: 1.50 TL
Çay alabilir miyim?: 1 TL
Müsaitseniz çay alabilir miyim?: 0,75 TL

İş yerine bu afişi asan Nurettin Bey'in iletişim hakkında sahip olduğu düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ne söylediğiniz değil nasıl söylediğiniz önemlidir.
- B) İnsan ilişkileri ekonomik çıkarlar üzerine kuruludur.
- C) Ağızımızdan çıkan sözler ile beden dilimiz uyumlu olmalıdır.
- D) İletişimde söz kalabalığı yapılmamalıdır.

5-6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Semih, bütün hafta işte çok yorulmuş, hafta sonu dinlenmeyi planlıyordu. Pazar sabahı eşi güzel bir kahvaltı hazırladı. Gazetesini aldı, keyif içinde bütün günü evde dinlenerek geçireceğini düşündü. Tam o sırada oğlu koşarak geldi:

- Baba, bugün sinemaya gideceğiz değil mi? Adam, sinirlenerek karşılık verdi:
- Sen hiç beni düşünmüyorsun Selim. Hep bir yerlere gitmek istiyorsun, senin yüzünden hiç dinlenemiyorum. Selim üzülerek:
- Ama baba bana söz vermiştin. Verdiğin sözleri hiç tutmuyorsun. Senin böyle davranman beni kırıyor. Baba, hafta başında oğlunu sinemaya götüreceğine söz vermişti ama sözünü tamamen unutmuştu. Dışarıya çıkmak istemediğinden nasıl bir bahane uydursam diye düşündü. Sonra gazetede dünya haritası gözüne ilişti. Dünya haritasını küçük parçalara ayırıp, yapboz hâline getirdi. Oğluna dedi ki:
- Selim bu dünya yapbozu. Bunu tamamlarsan sinemaya gidebiliriz. Baba, nasılsa bu haritayı akşama kadar düzeltmez, ben de rahat ederim diye düşündü. On dakika geçtikten sonra oğlu babasının yanına koşarak geldi.
- Baba haritayı düzelttim hadi artık sinemaya gidelim. Anneeee hadi hazırlanalım! Semih önce inanmadı ve haritayı göster bakalım dedi. Hayretler içindeydi ve bunu nasıl yaptığını sordu. Oğlu:
- Bana verdiğin haritanın arkasında bir insan resmi vardı. İnsanı düzelttiğim de dünya kendiliğinden düzeldi.

5. Bu diyaloglara göre baba ile oğul arasındaki iletişim sorunun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Babanın etkin dinleme yapmaması
- B) Empatik yaklaşım eksikliği
- C) Baba ile oğlunun farklı etkinliklere ilgi duyması
- D) Babanın çok yoğun çalışması

6. Selim'in "Ama baba bana söz vermiştin. Verdiğin sözleri hiç tutmuyorsun. Senin böyle davranman beni kırıyor." ifadesine karşılık, babanın aşağıdakilerden hangisini söylemesi iletişimi olumlu yönde etkiler?

- A) Sen ödevlerini yaptın mı bakayım?
- B) Verdiğim sözü unutarak seni hayal kırıklığına uğrattım.
- C) Ailede son kararı büyükler verir Selim, bu konuyu burada kapatalım.
- D) Annenle gitmeye ne dersin?

7. Ali öğretmen, öğrencilere aşağıdaki senaryoyu vererek öğrencilerinden olumlu iletişimi sürdürmeye yönelik yanıtlar vermelerini ister.

Dersin en önemli yerinde sana bir şey sorduğunda arkadaşına,

- ne söylersin?
- nasıl davranırsın?

Buna göre öğrencilerin verdiği aşağıdaki yanıtlardan hangisi yanlıştır?

- A) "Şu an öğretmeni dinlemem gerekiyor, istersen teneffüste konuşalım." derim.
- B) "Biraz bekler misin? Bu kısmı anlamaya çalışıyorum." derim.
- C) "Beni rahatsız ediyorsun, git başkasına sor." derim.
- D) Göz teması kurarak nazikçe uyarırım.

1.

Ali öğretmen'in verdiği araştırma ödevini bir süre araştıran Aylin, hazırladığı raporu sınıfta arkadaşlarına sunmak için tahtaya kalkmış ve sunumunu yapmıştır. Ali öğretmen, Aylin'in yaptığı sunumu değerlendirirken Aylin'e: "Genel olarak iyi bir sunum yaptığını söyleyebilirim. Ancak, sınıfla göz teması kurman ses tonunu bazen yükseltip bazen düşürmen gerekirdi. Bunun yanında elini, kolunu gelişigüzel sallaman dinleyicilerin dikkatini dağıtabilir." demiştir.

Ali öğretmenin bu değerlendirmesine göre Aylin'in sunumda yaptığı hata aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görselliğe önem vermemesi
- B) Beden diline dikkat etmemesi
- C) Sunum malzemelerini önceden hazırlamaması
- D) Alaycı ve ciddiyetsiz davranması

2.

Beden dili, konuşurken yaptığımız hareketlerdir. Beden dili genel anlamıyla duruşumuzun, jest ve mimiklerimizin karşımızdakine ilettiği mesajdır. Yüzümüzün tüm kas hareketleri mimiklerimizi oluştururken, el-kol ve bacak hareketlerimiz jestleri oluşturur. Eğlenceli bir olayı gülererek anlatmamız ya da acıklı bir olayı asık suratla anlatmamız konunun içeriğinin daha iyi anlaşılmasını sağlar.

Bu metne göre beden dili ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İletişim yöntemlerinden biri olduğu
- B) Vücudumuzun hareketlerinden oluştuğu
- C) Konuşmayı desteklemek için kullanıldığı
- D) Sözel mesajlar içerdiği

3.

Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı, bal ile yağ ede bir söz.

Yunus Emre

Bu sözlerde aşağıdakilerin hangisinin önemine vurgu yapılmıştır?

- A) Etkili dinleme
- B) Etkili konuşma
- C) Empati kurma
- D) Sözsüz iletişim

4.

13 yaşındaki Peyton (Piytın), babasını bir kedi sahiplenmeye ikna etmek için ilginç bir yöntem buldu. 19 yıl boyunca baktıkları kedileri 2 yıl önce ölen aile, tekrar kedi sahiplenme konusunda kararsızdı. Ancak Peyton doğduğundan beri bir kedi ile büyüdüğü için hayatında büyük bir boşluk hissediyordu. Bu yüzden babasını kedi sahiplenmeye ikna etmek için bir pano hazırlayan Peyton, panoya barınaktaki kedilerin fotoğraflarını asıp üzerine duygusal mesajlar yazdı. Bu pano işe yaradı. Peyton ve babası yerel bir sığınma evi olan Watauga (Vatago) Hayvan Barınağı'na gitti ve oradan 2 yaşında bir kedi sahiplendiler.

(Genel ağ haberi)

Bu habere göre Peyton (Piytın) babasını ikna etmek için;

- I. yazılı,
- II. sözlü,
- III. sözsüz

iletişim yöntemlerinden hangilerini kullanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5.

Yola çıkınca her sabah,
Bulutlara selam ver.
Taşlara, kuşlara, atlara, otlara
İnsanlara selam ver.
Ne görürsen selam ver.
Sonra çıkarıp cebinden aynanı
Bir selam da kendine ver.
Hatırın kalmasın el gün yanında
Bu dünyada sen de varsın!
Üleştir dostluğunu varlığınla,
Bir kısmı seni de sarsın.

Üstün Dökmen

Bu dizelerde iletişimle ilgili aşağıdakilerden hangisinin önemi ifade edilmiştir?

- A) İletişimi başlatmanın
- B) Açık sözlü olmanın
- C) Etkin dinlemenin
- D) Geri bildirim sağlamanın

6.

Etkin dinleme; iletişim kurulan kişiden gelen mesajı doğru ve eksiksiz bir şekilde anlayabilme becerisidir. Bu süreçte birey, karşısındaki kişiye dikkatini vererek onu anlamaya çalışır ve dinlediğini davranışlarıyla hissettirir. Dinleme yalnızca sessiz kalmak değil, aynı zamanda zihinsel olarak sürece katılmayı da gerektirir. Buna karşılık, dikkatini farklı yönlerde veren ya da yalnızca duyuyormuş gibi davranan kişiler, etkin bir dinleme gerçekleştirmiş sayılmaz.

Buna göre aşağıdaki kişilerden hangisinin etkin bir dinleyici olduğu söylenemez?

- A) Katıldığı bir seminerin soru cevap kısmında aldığı notlar üzerinden konuşmacıya sorular soran Emre Bey
- B) İş arkadaşının projesini dinledikten sonra bazı önerilerde bulunan Özlem Hanım
- C) Eşinin sözlerini uygun yerlerde jest ve mimiklerle onaylayan Buse Hanım
- D) Patronu, o gün tamamlanması gereken işleri anlatırken akşam ne pişireceğini düşünen Fikriye Hanım

7. İletişim sırasında karşımızdaki kişiye verdiğimiz değer, beden dilimizden anlaşılır. Buna göre olumlu bir beden dili kullanan kişi:

- Konuştuğu kişiye yüzü dönük bir şekilde durur.
- Göz teması kurar ve bakışlarını kaçırmaz.
- Yüzünde samimi ve yumuşak bir ifade bulunur.
- Dik ve dengeli bir duruş sergiler.
- Kollarını ve bedenini kapatmaz, açık ve rahat bir duruş sergiler.
- Karşısındaki kişiyle uygun bir mesafede durur.
- Dikkatini karşısındaki kişiye verir, başka bir işle ilgilenmez.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi olumlu beden dili kullanımına örnek gösterilebilir?

A)

B)

C)

D)

1.

“Asık suratlı insanlardan hoşlanır mısınız?” desem doğal olarak bana gülersiniz. Zaten ben de gülmeniz için söze böyle başladım. Güler yüze ve gülmeye ilişkin bu konuşmayı asık suratla dinlemenizi istemem. Konuşurken söze başladığınız sırada karşınızdakinin kaşlarını çatıldığını, asık bir suratla sizi dinlediğini görürseniz konuşma hevesiniz kırılır. Sözü kısa kesip bu tatsız sohbeti bir an önce bitirmeye bakarsınız. Bir de karşınızdakinin sizi güler yüzle dinlediğini hatta araya biraz da tatlı söz karıştırarak sohbete renk verdiğini göreceksiniz olursanız konuşukça konuşacağınız gelir.

Şevket RADO (Kısaltılmıştır.)

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Olumlu iletişimde mesajın içeriği önemli bir yer tutar.
- B) İletişim sözel mesajlar ile başlar, jest ve mimiklerle devam eder.
- C) Beden dili iletişimi devam ettirme isteği üzerinde etkilidir.
- D) Olumlu iletişim için farklılıklara saygı gösterilmelidir.

2. Atakan ile annesi arasında şöyle bir diyalog yaşanır.

Atakan : Okulu sevmiyorum. Keşke okula gitmek zorunda olmasaydım.

Annesi : Öğretmenini çok sevdiğini sanıyordum.

Atakan : Seviyorum ama her gün ödev veriyor. Bütün zamanım ödevlerimi yapmakla geçiyor.

Bu durumda annesinin Atakan’a aşağıdakilerden hangisini söylemesi empatiye en uygun örnektir?

- A) Öğretmenin senin iyiliğini düşünüyor, ileride bunu daha iyi anlayacaksın.
- B) Ödev yapmanın eğlenceli yanını bir keşfetsen bunlar yaşanmayacak.
- C) Ödevlerinden dolayı başka işleri yapmaya sıra gelmiyor.
- D) Bunlar senin sorumlulukların, sorumluluklarını yerine getirmelisin.

3. İletişim kurarken birine öfkeli olduğunuzu onun gözünün içine dik dik bakarak belli etmeye çalışabilirsiniz. Bazen de sözel bir mesajı yorumlayabilmek için ona eşlik eden sözel olmayan ifade yollarına dikkat edilir. Örneğin, “Seninle konuşmak istediğim şeyler var.” gibi bir cümlenin ardında nasıl bir mesaj olduğunu, bunu söyleyen kişinin kullandığı sözel olmayan ifade yollarını (bakış, ses tonu, mimikler, duruş, seçilen zaman) değerlendirerek yorumlamaya çalışırsınız. Bu ifade, öfkeli bir tartışmanın başlangıcını da gösterebilir, samimi bir konuşmanın ön hazırlığı da olabilir, o kişinin kendi özel sorunlarını sizinle paylaşmak istediği anlamına da gelebilir.

Bu metne göre iletişim süreci ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Sözel olmayan iletişim unsurları tek başına kullanıldığında bir anlam ifade etmez.
- B) Sözel olmayan unsurlar iletişimde ipucu niteliği taşımaktadır.
- C) Beden dili iletişimin olumlu veya olumsuz şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir.
- D) Sözlü iletişim, sözsüz iletişim unsurlarıyla desteklenebilir.

4.

Ey Oğul,

Açık sözlü ol! Her sözü üstüne alma! Gördüğünü söyleme, bildiğini bilme, sözünü unutma, sözü söz olsun diye söyleme. Sözünü muhatabına göre ayarlayasın oğul. Cahilin karşısında altınlarını çamura atmayasın oğul!

Şeyh Edebalı

Bu sözleri dile getiren Şeyh Edebalı'nın vurgulamak istediği düşünceler aşağıdaki özlü sözlerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Uzun konuşanı kısa dinlemek gerekir. (Farabi)
- B) Söz gümüşse sükût altındır. (Anonim)
- C) Az konuşmaktan pek az, çok konuşmaktan sık sık pişman olunur. (Konfüçyus)
- D) Konuşmadan önce düşün hareket etmeden önce ölç. (Shakespeare)

5.

Bir futbol takımı son oynadığı maçta rakibine yenilmiştir. Maçın ardından takımın teknik direktörünün futbolcularla yaptığı konuşma şu şekildedir:

"Bu gidişle şampiyon olmanız hayal. Bir önceki maçı kazandınız bu maçta çuvalladınız. Maçtan önce verdiğim taktiklerin hiçbirine uymadınız. Antrenmanda konuştuklarımızı uygulaysaydınız sahadan yenilgiyle ayrılmazdık. Kaleci de zaten her gelen topu içeri aldı. Hepiniz koşturmanın ve ciddiyetsiz oyunun hesabını vereceksiniz.

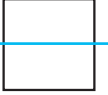
Artık kimsenin sahadaki yeri garanti değil. Formanın hakkını veren, takım için canını dişine takarak mücadele edenlerle yolumuza devam edeceğiz. Sahada taktiklerime uymayanların takımda yeri olmayacak.

Bu konuşmalara göre teknik direktör için,

- I. Konuşmasında ön yargılı ifadeler vardır.
- II. Sen diline örnek verilebilecek bir konuşma yapmıştır.
- III. Tehditkâr bir bir tavır sergilemiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. Ali Bey'in gün içinde iletişimde olduğu insanlara karşı sıklıkla kullandığı bazı cümleler aşağıda verilmiştir.

- Bugün nasılsın?
- Hakkını helal et.
- Seni seviyorum.
- Canın sağ olsun.
- Mümkündür.
- Neden olmasın?

- Teşekkür ederim.
- Harika olmuş.
- Özür dilerim.
- Seni merak ettim.
- Haklısın.
- Bu konuda farklı düşünüyoruz.

Buna göre Ali Bey ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ben diline örnek olacak ifadeler kullandığı
- B) İletişimde bulunduğu insanlara karşı saygılı olduğu
- C) Karşısındakinin düşüncelerini değiştirmeye çalıştığı
- D) Nezaket kurallarına önem verdiği

2. Olumlu iletişim insanlar arasındaki bağı güçlendirir. İnsanların birbirlerine saygı göstermeleri, birbirlerinin varlığının farkında olmaları, yaşadıkları olaylar karşısında karşı tarafa değil soruna odaklanmaları, birbirlerini oldukları gibi kendi özellikleri ile kabul etmeleri, çevresindeki kişilerin duygularını ve bakış açılarını anlamaya çalışmaları iletişimin olumlu ve etkili olmasında önemli unsurlardır.

Buna göre;

- I. Erhan'ın ayağını inciten arkadaşına; ayağın incindiği için canın acıyor demesi,
- II. bir annenin okulda yoruluyorum diyen çocuğuna; yoruluyorum diye yakınacağına geceleri erken yat demesi,
- III. bir annenin odasını toplamayan çocuğuna; odanı toplamadıkça çizgi film izlemeyeceksin demesi,
- IV. bir öğretmenin teneffüste tahtayı silmeyen öğrencilerine; tahtayı ders sırasında temizleyince çok zaman kaybediyorum demesi

İfadelerinden hangileri olumlu iletişime örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) I, II ve IV

3. Önce selam sonra kelimeler demiş büyüklerimiz. Bir selam ile açılır kelamın; iletişimin yolu. Ufak bir baş selamı veya hafif bir tebessüm. Bir öğretmen, öğrencilerini selamladığında öğrenmeyi başlatmış olur. Selamdan sonra kelimeler gelir. Artık iki kelimeler edecek insan bulmakta bile güçlük çekiyoruz. Kimi zaman da içimizdeki derin sohbet açlığı yüzünden ayaküstü sohbetlerin değerini takdir edemeyebiliyoruz. Oysa selam ile başlayan ilk adım eğer beslenirse çok güçlü bağlantılar kurmamıza iki kelamın ötesindeki yolculuklara bizi çıkarabilir.

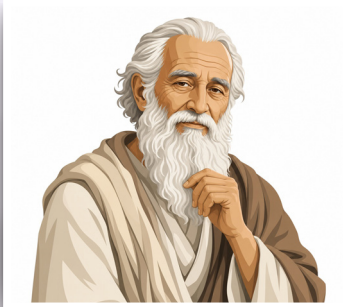
Kemal Sayar

Bu metinde aşağıdaki özdeyişlerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Ne kadar bilersen bil söylediklerin, karşındakinin anladığı kadardır.
- B) Kelimeler sadece boyanmış bir ateştir, bir bakış da ateşin kendisidir.
- C) İletişimde en önemli nokta söylenmemiş olanı duymaktır.
- D) Sanat tapınağı kelimelerle inşa edilmiştir.

4.

Bir bilgeye sormuşlar:

“Efendim, dünyada en çok kimi seversiniz?

“Terzimi severim.” diye cevap vermiş.

Soruyu soranlar şaşırmışlar:

“Aman efendim, dünyada sevecek o kadar çok kimse varken terzi de kim oluyor? O da nereden çıktı?”

Bilge, bu soruya da şöyle cevap vermiş:

“Dostlarım, evet ben terziyi severim. Çünkü ona her gittimde, benim ölçümünü yeniden alır. Ama ötekiler öyle değildir. Bir kez benim hakkımda karar verirler, ölünceye kadar da beni hep aynı gözle görürler.”

Buna göre bilge kişi etkili iletişime engel olan aşağıdaki durumlardan hangisine dikkat çekmiştir?

A) Ön yargılı olma

B) Sen dili kullanma

C) Nutuk çekme

D) Emir verme

5. Örnek-1

Patron, sekreterine günün herhangi bir saatinde “saat kaç?” sorusunu soruyor.

İçerik : Saat kaç?

Süreç : Saati öğrenmek istiyorum.

Örnek-2

Patron, sabah işe geç gelen sekreterine “saat kaç?” sorusunu soruyor.

İçerik : Saat kaç?

Süreç : Geç kaldığın için sana kızgınım.

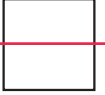
Bu bilgi ve görseller aşağıdakilerden hangisini kanıtlar nitelikte değildir?

A) Kişiler arası iletişimin sözcüklerin anlamı ile sınırlı olmadığı

B) İletişimde aynı sözcükler ile farklı mesajlar verilebileceği

C) Bir iletinin anlamının, söylendiği duruma ve amaca göre değişebileceği

D) İletişimde geri bildirimin mesajın doğru anlaşılıp anlaşılmadığını gösterdiği

1. Küçük kız, hüzünlü bir yabancıya gülümsedi. Bu gülümseme adamın kendisini daha iyi hissetmesine sebep oldu. Bu hava içinde yakın geçmişte kendisine yardım eden bir dostu teşekkür etmediğini hatırladı. Hemen bir not yazdı, yolladı. Arkadaşı bu teşekkürden o kadar keyiflendi ki, her öğlen yemek yediği lokantada garson kıza yüklü bir bahşiş bıraktı. Garson kız ilk defa böyle bir bahşiş alıyordu. Akşam eve giderken, kazandığı paranın bir parçasını her zaman köşebaşında oturan fakir adamın şapkasına bıraktı. Fakir adam öyle minnettar oldu ki. İki gündür boğazından lokma geçmemişti. Karnını ilk defa doyurduktan sonra, bir apartman bodrumundaki odasının yolunu ısıklık çalarak tuttu. Öyle neşeliydi ki, bir saçak altında titreşen köpek yavrusunu görünce, kucağına alıverdi. Küçük köpek gecenin soğuşundan kurtulduğu için mutluydu. Sıcak odada sabaha kadar koşuşturdu. Gece yarısından sonra apartmanı dumanlar sardı. Bir yangın başlıyordu. Dumanı koklayan köpek öyle bir havlamaya başladı ki önce fakir adam uyandı, sonra bütün apartman hâlki. Anneler, babalar dumandan boğulmak üzere olan yavrularını kucaklayıp ölümden kurtardılar. Bütün bunların hepsi, beş kuruşluk bile maliyeti olmayan bir tebessümün sonucuydu.

Bu hikâyeden hareketle,

- I. Olumlu davranışlarımız yaşanabilecek olumsuz durumları engelleyebilir.
- II. Günlük hayatta çok küçük gibi görünen bir davranışımız büyük etkiler meydana getirebilir.
- III. İletişim şeklimiz çevremizdeki insanların tutum ve tavırları üzerinde etkili olabilir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

2.

SEN DİLİ: Sen dili ile iletişim kurduğumuzda karşı taraf bir durumdan ötürü sorumlu tutulduğu hissine kapılır. Bu nedenle doğrudan kendini savunmaya geçer. Bu iletişim şekli karşı tarafı incitir ve ona anlaşılmadığını düşündürür. Sen dili ile bireyin kabul edilemez davranışlarına karşı suçlayıcı ve yargılayıcı mesaj verilir.

BEN DİLİ: Ben dili ile iletişim kurduğumuzda duygu ve düşünceler karşı tarafın kişiliğine yönelik değil herhangi bir durumda hissettiklerimize yöneliktir. Ben dili kullanarak karşı tarafa kişiyi olduğu gibi kabul ettiğimiz hissini veririz. Bu durumda karşı tarafın bir hatası varsa bu hatalı davranışı değiştirme sorumluluğunu alır.

Örnek Olay

Efe'nin, işten yorgun gelen annesiyle oyun oynamaya isteği üzerine annesi; "Oyun oynamak için yorgun olduğum zamanı mı buldun? Daha yapacak bir sürü de işim var. Bir de senle uğraşamam." demiştir.

Buna göre "sen dili" ve "ben dili" özellikleri ile örnek olay dikkate alındığında Efe'nin annesiyle yaşadığı bu diyalog sonrası,

- I. Birlikte oyun oynamak için daha doğru bir zaman seçmeliyim.
- II. Benim oyun oynamaya hakkım yok.
- III. Annemin dinlenmeye ihtiyacı var, benimle oyun oynayamaz.
- IV. Annem ev işlerine benden daha fazla değer veriyor.

mesajlarından hangilerini algılaması beklenir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

3.

“7. sınıfta okurken sınıf arkadaşlarımdan biriyle tartışmaya girdim. Benim haklı olduğumdan onun ise haksız olduğundan emindim. Öğretmenimiz aramızdaki çatışmayı fark etti ve bizi sınıfın önüne çıkardı. Onu masanın bir tarafına, beni de diğer tarafına aldı. Masanın tam ortasında yuvarlak bir cisim vardı. Siyah renkli bir nesne. Öğretmen, arkadaşşıma nesnenin rengini sordu. Arkadaşıım, ‘beyaz’ dedi. Beyaz dediğine inanamadım çünkü nesne siyahtı. Yeniden tartışmaya başladık. İkinci tartışmamız da nesnenin rengi yüzünden oldu. Bunun üzerine öğretmenimiz yerlerimizi değiştirdi ve bana nesnenin rengini sordu. Beyaz, demek zorundaydım çünkü nesnenin bana dönük tarafı beyaz, diğer tarafı ise siyahtı. Öğretmenimiz, bu hareketiyle çatışma durumunda olaylara sadece kendi pencereğimizden bakmamamız gerektiğini ve ön yargılı davranmazsak uzlaşmaya varabileceğimizi öğretti.”

(Genel Ağ Haberi)

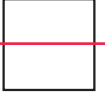
Bu metinde olumlu iletişimde aşağıdakilerin hangisinin önemi vurgulanmıştır?

A) Farklı fikirlere saygılı olma	B) Öz eleştiri yapma
C) Etkin dinleme	D) Jest ve mimik kullanımı

4. Ben dili kullanımında birey başkalarıyla ilgili yorumlarını ya da değerlendirmelerini değil kendini rahatsız eden durumu, karşısındakini suçlamadan yargılamadan durumun ya da davranışın yarattığı etkiyi yada duyguyu ifade eder. Örneğin, “Yeterince açık konuşmuyorsun.” yerine, “Söylemek istediğin şeyi anlayamıyorum.” ifadesini kullandığınızda hem karşınızdakini anlamak istediğiniz mesajını vererek kendinizi ona net bir biçimde ifade eder hem de o kişinin savunmaya geçmesine yol açmamış olursunuz. Ya da “Beni hiç anlamıyorsun.” yerine, “Senin tarafından anlaşılmadığımı hissediyorum” diyerek, o kişiye tutumuyla ilgili geri bildirim verebilirsiniz. Böylelikle hem kendi duygunuzu söyleme hem karşınızdaki kişiye ayna tutma hem de savunmacı tutumdan uzak durma şansını yakalarsınız. “Ben” ile başlayan ifadeler, tümüyle sizin kendinize ait duygu, düşünce ve algılarınızı yansıttığı için karşınızdaki kişinin suçlamaya girişme olasılığı da düşüktür.

Buna göre kişiler arası iletişimde kullanılan aşağıdaki ifadelerden hangisinin karşı tarafta olumsuz duygu ve düşünce oluşturma ihtimali diğerlerine göre daha düşüktür?

A) Ali’nin eve geç kalma sebebini açıklaması üzerine annesinin “Doğruyu söylediğine inanmıyorum.” demesi
B) Arkadaşı Hazal ile anlaşmazlığa düşen İrem’in, arkadaşına “Ben senin duygu ve düşüncelerinin ne olduğunu senden daha iyi biliyorum.” demesi
C) Arkadaşı tarafından futbol oynamaya çağrılan Mehmet’in, arkadaşına “Bugün futbol oynayacak enerjiye sahip değilim.” demesi
D) Bilgi yarışmasında sonuncu olan Ferit’e, arkadaşşı Buse’nin “Sonuncu olmana şaşırmadım.” demesi

1. Aşağıda çalışanlarının işe geç kalması üzerine iş yeri yöneticileri ve çalışanlar arasında yaşanan diyaloglar verilmiştir.

Bu diyaloglardan yola çıkarak,

- Özgür Bey, sorun karşısında kendi duygularını ifade etmiştir.
- Zeynep Hanım davranışın değişmesi için sorumluluk üstlenmiştir.
- Çağla Hanım'ın tutumu karşı tarafı savunmaya yönlendirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

2. Bir marangoz ustası çırağına verdiği görevi yerine getirmemesi üzerine şu konuşmayı yapmıştır:

“Sen bu işi çocuk oyuncayı zannediyorsun sanırım. Ben senin yaşındayken ustamın gözüne girmek için kırk takla atıyordum. Bu gidişle bırak ustalığı, kalfalık belgesini bile alamayacaksın. Verdiğim görevi yerine getirmemenin elbette bir karşılığı olacak. Bu şekilde devam etmen durumunda kendine yeni bir iş bulman vereceğin en doğru karar olur.”

Bu konuşmada iletişim engellerinden;

- göz dağı verme,
- kıyaslama,
- konuyu saptırma,
- tehdit etme

hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) III ve IV C) I, II ve IV D) I, II, III ve IV

3.

Bu görsel aşağıdakilerden hangisinin iletişimdeki önemini göstermektedir?

- A) Olaylara farklı bakış açılarıyla yaklaşmanın
- B) Karşı tarafa kendi düşüncemizi kabul ettirmenin
- C) Etkin dinleyici rolünde olmanın
- D) Ön yargılardan uzak durmanın

4. Sıcak bir yüz ifadesi, canlı bir bakış, güven veren ve rahat bir duruş, bulunduğumuz ortama uygun bir dış görünüş ile konuştuğumuz kişiye yönelmemiz, etkili bir iletişim kurmamızda önemli rol oynar.

Buna göre aşağıdaki görsellerde hangisi verilen açıklamaya örnek oluşturmaz?

1-2. soruları aşağıdaki görsele göre cevaplayınız.

1. Bu görselde sağlıklı insan ilişkilerinde bulunması gereken aşağıdaki unsurlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Duyarlılık
- B) Empati
- C) Paylaşmak
- D) Dinleme

2. Görseldeki "İnsanlık" yemeğinde kullanılacak malzemeler incelenerek etkili iletişimin önemiy-le ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Olaylara sadece kendi penceremizden bakmalıyız.
- B) İletişim kurmak için selamlaşmalı ve hoşgörülü olmalıyız.
- C) İnsanların düşüncelerini sorgulamadan kabul etmeliyiz.
- D) Sözlü ve sözsüz iletişim unsurlarını birlikte kullanmalıyız.

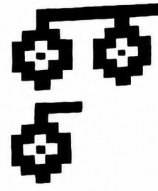
3.

Kilim Motifleri ve Anlamları

Göz:

Kem gözlere, zarara karşı koruyucu olduğuna inanılır.

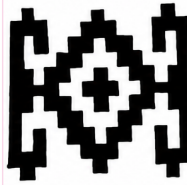
Küpe:

Evlenmek isteyen genç kızlar bu isteklerini dolaylı olarak bu motifle belli eder.

Çengel:

Tehlikelerden korunmak için kullanılır.

Koçboynuzu:

Üretkenlik, güç ve erkeklik anlamına gelir.

Bu bilgi ve görsellere göre kilim motifleri ile ilgili;

- I. duygu ve düşünceleri ifade etmeye yönelik kullanıldığı,
- II. bir tür sözsüz iletişim yöntemi olduğu,
- III. taşıdığı anlamın kişiden kişiye değiştiği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4-5. soruları aşağıdaki diyaloglara göre cevaplayınız.

Aşağıda Zeynep ile annesi arasında geçen bir diyalog verilmiştir.

4. Bu diyaloglara göre Zeynep'in annesi için,

- I. Zeynep'in sorununa çözüm önerisi sunmuştur.
- II. Zeynep'in hangi duyguları yaşadığını anlamaya çalışmıştır.
- III. Etkin dinleme yapmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

5. Bu diyaloglarda aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) İletişim çatışması kimler arasında yaşanmaktadır?
- B) Zeynep neden arkadaşını oyuna almak istememektedir?
- C) Anne ile kızı ne hakkında konuşmaktadır?
- D) Anne kızına nasıl bir uzlaşma yolu önermiştir?

1.

- Özel gereksinimli bireylerin kamu kurumlarında işe yerleşebilmeleri için kontenjan ayrılmaktadır.
- Belediye otobüslerinde tekerlekli sandalye rampası bulundurulmaktadır.
- Hastanelerde özel gereksinimli bireylere muayene önceliği tanınmaktadır.

Bu uygulamalar ilgili olduğu alanlar ile eşleştirdiğinde aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) Eğitim B) Sağlık
C) Ulaşım D) İstihdam

2.

Fırsat eşitliği; bireylerin sahip oldukları farklılıklar ve ihtiyaçlar dikkate alınarak herkesin hak ve imkânlardan eşit şekilde yararlanabilmesinin sağlanmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi fırsat eşitliğinin gözetilmesine uygun bir örnektir?

- A) Doğuştan paraplejik olan Sare Aydın, engeli nedeniyle 11 yaşına kadar okula gönderilmedi.
- B) Iğdır'da altı yaşındayken elektrik akımına kapılarak iki kolunu kaybeden Yusuf Akgün, zorluklara rağmen ağızıyla resim yapmayı öğrenerek sanata yöneldi.
- C) Serebral palsi nedeniyle doğuştan engelli olan Batuhan Eruçar için belediye engelli bireylere uygun yüzme havuzu açtı ve özel antrenör desteği sağladı.
- D) Görme yetersizliği olan Zübeyde Süpürgeci, ilk katıldığı yarışmalarda çevresindekilerin "yapamaz" şeklindeki ön yargılarıyla karşılaştı.

3. Aşağıda fırsat eşitliğini sağlamak için yapılan bazı çalışmalara örnekler verilmiştir.

İşitme kaybı olan bireyler için hazırlanmış işitme cihazı

Görme yetersizliği olan bireylerin yön bulmasını sağlayan sarı renkli kılavuz yüzeyler

Bu örnek çalışmalara göre fırsat eşitliğinin sağlanması ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Özel gereksinimli bireylere toplumda bazı ayrıcalıklar tanımak
- B) Özel gereksinimli bireylerin toplumsal hayata tam ve bağımsız katılımını desteklemek
- C) Özel gereksinimli bireylere sürekli bakım ve destek vermek
- D) Toplumun özel gereksinimli bireylere empati ile yaklaşmasını sağlamak

4. Okul temsilciliğine aday olan Zeynep'in seçim vaatleri aşağıda verilmiştir.

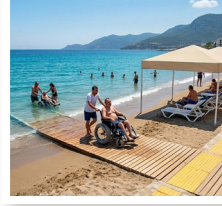
- I. Koridorlara ve merdiven başlangıçlarına, yön bulmayı kolaylaştıran hissedilebilir yüzeyler yerleştirilecek.
- II. Okul kantinindeki ürün çeşitliliğini artacak ve öğrenci bütçesine uygun menüler eklenecek.
- III. Oyun parkı tekerlekli sandalye kullanan arkadaşlarımızın da oynayabileceği şekilde yeniden düzenlenecek.
- IV. Okul panolarında kültürel ve sportif etkinliklerde elde edilen başarılarla daha fazla yer verilecek.

Buna göre Zeynep, numaralanmış seçim vaatlerinin hangilerinde özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sağlamayı amaçlamıştır?

A) Yalnız III	B) I ve III
C) I, II ve IV	D) II, III ve IV

5. Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik olan aşağıdaki girişimlerden hangisi "sosyal yaşama katılım" alanında bir uygulama değildir?

A)

Engelsiz Plaj

B)

Engelsiz Park

C)

Engelsiz Sinema

D)

Engelsiz Hastane

6. Oğulcan öğretmen, Merve'nin duygu ve düşüncelerini ifade ettiği metni öğrencileriyle paylaştıktan sonra onlardan Merve'ye karşı empati ve saygı ile yaklaştıklarını gösteren ifadeler kullanmalarını istemiştir.

(...) Konuşamıyorum, yürüyemiyorum, kendi başıma yemek yiyemiyorum. Kollarım ve ellerim oldukça güçsüz, yine de uzaktan kumandanın üzerindeki tuşlara basabiliyorum veya tekerlekli sandalyemin kollarını tutup sandalyemi hareket ettirebiliyorum. Bana bakan insanlar sorunlarımın uzun listesini yaptıktan sonra belki oldukça güzel gülümseyişimi ve gamzelerimi fark edebilirler. Gamzelerim bence çok havalı. Bazen insanlar adımı bile sormuyor, hiç önemi yokmuş gibi ama adım önemli. Benim adım Merve.

Buna göre öğrencilerin kullandığı aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Benim için başaramadıkların değil başardıkların önemli.
- B) Seni sadece yaşadığın güçlüklerle değil düşüncelerin ve kişiliğinle de tanımak isterim.
- C) Hayata karşı duyduğun o müthiş coşkuyu ve içten gülümsemeyi hissediyorum.
- D) Konuşamadığın için kendini ifade etmekte zorlanıyorsun, senin yerine başkalarının karar vermesi daha doğru olur.

Define**Bağlam Temelli Test-11****ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLER İÇİN FIRSAT EŞİTLİĞİ****1.**

Kübra öğretmen, özel gereksinimli bireyler için ülkemizdeki bir uygulamaya yönelik yandaki görseli öğrencileri ile paylaşarak bu çalışmanın dünyadaki benzer örneklerini araştırmalarını ve ulaştıkları sonuçlardan oluşan bilgi kartları hazırlamalarını ister.

Bazı öğrencilerin hazırladığı bilgi kartları şunlardır:

Zeynep

İskoçya'da Hazelwood Okulunda duvarlar boyunca devam eden mantar kaplı ve farklı dokulara sahip bir "iz hattı" vardır. Öğrenciler ellerini duvara sürerek nerde oldukları (sınıf girişi, kantin vb.) dokulardaki değişimden anlarlar.

İrem

Japonya'da merdiven korkuluklarının altına kabartma noktalar gizlenmiştir. Elinizle korkuluğu tutarken parmağınızın ucuna gelen bu kabartmalar kaçınıcı katta olduğunuzu anlamanızı sağlar.

Sevgi

ABD'de birçok kamu binasının girişinde merdivenlerin yanında eğimli yollar bulunmaktadır. Bu sayede tekerlekli sandalye kullanan bireyler binaya başkalarının yardımına ihtiyaç duymadan girebilmektedir.

Eymen

İngiltere'de bazı resmî kurumlardaki işlemler sırasında görevli ile iletişimi kolaylaştırmak için işaret dili bilen personeller bulunmaktadır.

Buna göre hangi öğrencilerin hazırladığı bilgi kartları ülkemizdeki uygulama ile daha fazla benzerlik göstermektedir?

A) Zeynep ve Sevgi

B) Zeynep ve İrem

C) İrem ve Eymen

D) Sevgi ve Eymen